

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 77 16 Ἰανουαρίου 2002

Διάσημοι καί ἄσημοι

Μικρή ἡ ἐλληνική πατρίδα. Στενοί οἱ χῶροι, ἀκόμα καί τῶν τηλεοπτικῶν παραθύρων. Λίγοι ἐκεῖνοι, πού ἔχουν τό πρό- νόμιο νά παρελαύνουν κάτω ἀπό τούς προβολεῖς καί νά ὀνοματί- ζονται διάσημοι. Ὡστόσο, πολύ περισσότεροι εἶναι ἐκεῖνοι, πού περ- πατοῦν διακριτικά, ἀλλά σταθερά στό σκιερό τοπεῖο τῆς σεμνότητος καί κρατοῦν μυστικό, στοιχεῖο τῶν προσωπικῶν τους δεδομένων, τό μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς τους. Ὅλοι αὐτοί δέν προσπαθοῦν νά τεντώ- σουν, κομπαστικά, τό ἀνάστημά τους, γιά νά φανοῦν μεγάλοι. Μή- τε ἔχουν δοκιμάσει τό σκίρτημα τῆς ψυχῆς, πού προκαλοῦν τά πα- ρατεταμένα χειροκροτήματα. Κρατοῦν στό χέρι τό σταυρό καί ἀνε- βαίνουν. Μάρτυρες, στό δικό τους Γολγοθά. Καί Κυρηναῖοι, στό Γολγοθά τοῦ σαρκωμένου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διερωτῶμαι, ἂν ἀξίζει τόν κόπο νά προβάλλεται κανεῖς ὡς διά- σημος, τή στιγμή, πού στό βάθος τῆς καρδιάς του ἐμφωλεύει ἡ κουφότητα. Καί, διερωτῶμαι, ἐπίσης, ἂν ἀξίζει τόν κόπο, τά μέσα

τῆς ὑπεύθυνης ἐνημέρωσης νά διολισθαίνουν σέ τέτοια κατάπτωση, πού νά ἀναζητοῦν τούς ἥρωες καί τά πρόσωπα τῆς διάκρισης μέσα στίς χωματερές τῆς σύγχρονης ἱστορίας.

Τό μάρκετινγκ, πού ἀσχολεῖται μέ τήν προβολή καί τήν προώθηση τῶν προϊόντων τῆς ἀγροκαλλιέργειας καί τῆς τεχνολογίας, ἐμφανίζει στούς διαφημιστικούς πίνακες καί στά τηλεοπτικά σπότς τά ἐκλεκτότερα δείγματα. Δέν προβάλλει ποτέ προϊόντα δεύτερης καί τρίτης διαλογῆς. Πολύ περισσότερο δέν προβάλλει ἐκεῖνα, πού στή διαδρομή τῆς παραγωγῆς καί τῆς ἐπιλογῆς ἔχουν κριθεῖ ἀπόβλητα.

Στό μάρκετινγκ τοῦ πολιτισμοῦ, τό δικαίωμα προβολῆς τῶν ὑποπροϊόντων καί τῶν ἀπόβλητων κρίνεται ἀδιαπραγμάτευτο. Οἱ πάντες ἔχουν τήν ἐλευθερία νά παρελάσουν μπροστά στήν ἀνοιχτή καί φωτισμένη ὁθόνη τῶν τηλεοπτικῶν συσκευῶν καί νά ἐκχύσουν τό βοῦρκο τῆς ψυχῆς τους. Καί ὅσοι ἀπό αὐτούς εἶναι καπάτσοι, ὅσοι ἔχουν τό θράσος νά παρεμβαίνουν καί νά ἐπεμβαίνουν, δίχως δεῖγμα ἱκανότητας καί δίχως πρόταση, στήν πολιτιστική ἀγορά, σπρώχνουν τούς πάντες καί θρονιάζονται στή πολυθρόνα τῆς προβολῆς. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι φανερό. Ἐχουμε κοινωνία δύο ποιότητων καί δύο ταχυτήτων. Τήν κοινωνία τῶν «διασήμων», πού πῆραν τήν κάρτα τῆς διασημότητας ἀπό τά χαλκεῖα τῆς διαπλοκῆς. Καί τήν κοινωνία τῶν «ἀσήμων», πού μοχθοῦν καί προσφέρουν καί προσφέρονται, δίχως νά μακιγιαρονται, γιά νά στηθοῦν μπροστά στίς κάμερες καί δίχως νά ἀποζητοῦν τό χειροκρότημα.

Σέ ἀτμόσφαιρα νηφαλιότητας καί εὐθύνης εἶναι κανεῖς ὑποχρεωμένος νά ὁμολογήσει, πώς οἱ πρῶτοι μαγαρίζουν τόν πολιτισμό καί τήν ἱστορία. Οἱ δεύτεροι σημαδεύουν τή ζωή καί ἀνοίγουν ὀρίζοντες. Στή μακρά περιπέτεια τοῦ ἀνθρώπινου γένους δέν ὑπάρχει περίπτωση καί παράδειγμα νά γράφτηκε μιά ὁμορφη σελίδα, νά φώτισε τή διαδρομή ἑνα ὅραμα, νά στήθηκε ἑνα μνημεῖο πολιτισμοῦ ἀπό τούς κούφους θηρευτές τῆς πρόσκαιρης δημοσιότητας.

Χριστόδουλος καί δημοσιογράφοι

Δεμένοι καί αιχμάλωτοι οί Ἑλληνες δημοσιογράφοι. Ὅλου τοῦ πολιτικοῦ φάσματος. Καί ὅλων τῶν ιδεολογικῶν ἀποχρώσεων. Προσαρτημένοι στό κέντρο ἐλέγχου καί ἐπηρεασμοῦ τῆς μαζικῆς πληροφόρησης, πού ἔστησε, ἀπό τή στιγμή τῆς ἀναρρίχσής του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, ὁ κ. Χριστόδουλος. Καί, ἀντίστροφα, αιχμάλωτη ἡ Ὁρθόδοξη ἐλληνική Ἐκκλησία, ἡ Συνοδική ἡγεσία καί ἡ συνείδηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, στήν πειθαρχημένη καί μονοσήμαντη ἐνημέρωση, πού ἐκπέμπει ἡ σκοτεινή διαπλοκή Χριστοδούλου καί δημοσιογραφικῶν συμφερόντων. Καί τοῦτο γιατί ὁ προκαθήμενος Ἱεράρχης, μέ τίς ἐλκυστικές ὑποσχέσεις καί τίς ἡγεμονικές παροχές, μαγνήτισε καί καθυπόταξε μιά μεγάλη γκάμμα δημοσιογραφικῶν παραγόντων, μοχλῶν διευθυντικῶν καί ἐξαρτημένων λειτουργῶν τῆς ἐπικαιρότητας.

Δέ θά διολισθαίναμε ἔξω ἀπό τήν πραγματικότητα, ἂν χρησιμοποιούσαμε ἓνα βαρύ ὄρο, γιά νά προσδιορίσουμε τήν κατάσταση. Ὁ κ. Χριστόδουλος τοὺς ὑποχρέωσε ὅλους αὐτοὺς καί τοὺς ἐξαγόρασε. Καί ἀνέθεσε σ' αὐτή τήν ἐξαγορασμένη καί ἐξαρτημέ-

νη πιά δημοσιογραφική ὁμήγυρη τήν τεχνητή στίλβωση τοῦ προσώπου του καί τήν ἀναβάθμιση τοῦ κοσμικοῦ προφίλ του. Ὅχι μέ τή δημοσιοποίηση ἀληθινῶν στοιχείων καί μέ τό κεντράρισμα τῆς προσοχῆς σέ μιά γνήσια ἀρχιερατική ποιότητα. Ὅχι μέ τή φωτογράφιση ἐνός ἀνώτερου ἥθους καί κάποιων διοικητικῶν ἱκανοτήτων, πού ὑποτίθεται ὅτι πρόβαλαν καί φώτισαν τόν ἐκκλησιαστικό ὀρίζοντα. Ἀλλά μέ τό φιλτράρισμα τῶν ἀτοπημάτων του καί μέ τόν εἰκονικό ἔπαινο τῶν πλασματικῶν καί ὑποκριτικῶν ἀρετῶν του. Μέ τήν παραπληροφόρηση. Δηλαδή μέ τήν ἄσκηση πνευματικῆς βίας. Μέ τή ρετουσαρισμένη εἰκόνα, πού τή δέχονται καί τή φιλοξενοῦν στίς στήλες τῶν ἐφημερίδων τους ἢ στά παράθυρα τῶν τηλεοράσεων τους οἱ διαπλεκόμενοι κεντρικοί ἐγκέφαλοι τῶν μεγάλων καναλιῶν εἰδησης καί, κατά καθήκον ὑπηρεσιακό καί δουλικό, κάποιιο παλιοί ἢ νεόκοποι ἐπαγγελματίες παρουσιαστές.

*

Ἡ ἐρωτική σχέση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου μέ τόν Τύπο καί μέ τήν Τηλεόραση ἀποτελεῖ ἔκφραση τῆς προσωπικότητάς του, πού δέν ἔχει ἀσφαλιστεῖ στόν ἀπόρρητο φάκελλο

τῶν προσωπικῶν του δεδομένων. Οἱ πάντες τήν ψαύουν καθημερινά. Καί γνωρίζουν, ὅτι ἡ ζωή του νοηματοῖζεται μόνον ὅταν οἱ προβολεῖς τῆς δημοσιότητας διασταυρῶνονται πάνω του καί ὅταν οἱ ἀλαλαγμοί τοῦ πλήθους τόν ἀπογειώνουν καί τοῦ ἐξασφαλίζουν τήν ἀνέση νά νοιώθει μετάρσιος.

Πρίν ἀκόμα προωθήσει τό βηματισμό του στά σκαλοπάτια τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, εἶχε παγιώσει, ὡς ὄραμα προτεραιότητας καί ὡς ἔργο μεγάλοπνοο, πού θά τοῦ ἀνοιγε τίς πύλες τῆς θεσμικά καθιερωμένης ὑψιστῆς ἐκκλησιαστικῆς τιμῆς, τή στέρεη διασύνδεση μέ τόν πολυδαίδαλο μηχανισμό ἐπηρεασμοῦ τῆς κοινῆς γνώμης. Τήν ἀτέρμονη περιδιάβαση στά ἐργαστήρια τοῦ δημοσιογραφικοῦ λίφτινγκ. Τή διαπλοκή μέ τούς βαρῶνους τῆς ἐνημέρωσης καί μέ τούς διαχειριστές τῶν συναλλαγματικῶν τῆς δημοτικότητας. Καί εἶχε ἐμπιστευτεῖ στό κατεστημένο σύστημα τόν προεκλογικό του ἀγώνα. Τήν προβολή τοῦ προσώπου του. Τή διασπορά, μέ τά φτερά τοῦ τυπωμένου χαρτιοῦ καί μέ τήν ταχύτατη δέσμη τῆς φωτεινῆς εἰκόνας, τῆς προφητικῆς ἀναγγελίας, ὅτι αὐτός εἶναι ὁ σύγχρονος Μεσσίας. Ὁ μοναδικός χαρισματικός ἡγέτης τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ προορισμένος νά φωτίσει τούς ὀρίζοντες, νά ποδηγετήσῃ τό λαό καί νά ἀνακόψῃ τό ρεῦμα τῆς ἀνάπηρης πνευματικά ἀδείας.

Καί μόλις τό νοσταλγικό του ὄραμα μετουσιώθηκε σέ προσωπικό θρίαμβο, μόλις τερμάτισε πρῶτος τήν κούρσα καί ἔκοψε τό σκοινί τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐξουσίας, ἀγκάλιασε περιπόδητα τήν κάμερα καί τό μικρόφωνο, ἔρριξε καί τό ἄγκιστρο τῆς αἰχμαλωσίας

στό τυπογραφικό πιεστήριο καί διαλάλησε, μέσα ἀπό τά ἐπίσημα καθιερωμένα Μέσα Ἐνημέρωσης, πῶς αὐτός εἶναι πάνω ἀπό ὅλα καί πάνω ἀπό ὅλους. «Πρῶτος», μέ διακριτικές ὑπερεξουσίες, στή χορεία τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι, σάν ἡ δική του ἀρχιερωσύνη νά ἀποτελεῖ κάποιο «τέταρτο» βαθμό τοῦ ἱερατικοῦ λειτουργήματος. «Ἀποκλειστικός» καί «δικαιωματικός» φύλακας τῶν Παραδόσεων τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Ἔθνους. Προϊστάμενος τῶν Μητροπολιτῶν. Ἐντολέας καί, ταυτόχρονα, ἐντολοδόχος σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς διοίκησης καί τῆς ποιμαντικῆς. Ἐλεγκτής ἀμείλικτος τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Καί διαμεσολαβητής ὅλων τῶν παραγόντων, πού συναγωνίζονται ἢ ἀνταγωνίζονται στή δημόσια παλαίστρα. Πρόσωπο, πού κινεῖται στόν κενό χώρο, ἀνάμεσα στό βασιλιά καί στόν προφήτη.

Στήν ἡγεμονική του αὐτή προέλαση, κάλεσε τή δημοσιογραφία καί τά τηλεοπτικά συγκροτήματα, νά τόν παρακολουθοῦν ἀσταμάτητα. Νά τόν προβάλλουν καθημερινά. Καί μέ ἐπάλληλες ἐμφανίσεις. Νά τόν ὑμνοῦν καί νά τόν χειροκροτοῦν αὐθόρμητα(!). Καί νά ἐμφυτεύουν στή λαϊκή καρδιά τήν πεποίθηση, πῶς στούς δρόμους τῆς κοινῆς πνευματικῆς καί ἐθνικῆς περιπέτειας κυκλοφορεῖ ἓνας σύγχρονος Χρυσόστομος, ἢ, μέ τήν ἐκδοχή μιᾶς σεμνότυφης αὐτοκυριαρχίας, ἓνας Γρηγόριος Ε΄ ἢ ἓνας Μακάριος.

*

Ἡ ἀγωνία καί ὁ ἀγώνας τῆς διαπλοκῆς τόν ἔφερε, σέ πρώτη φάση, πρόεδρο τοῦ ἰδρύματος Βουδούρη, πού ἐκδίδει τήν ἐφημερίδα «Ἐλεύθερος Τύπος». Κινήθηκε μέσα στό ἴδρυμα ὡς

πρόσωπο ήγετικό. Συναδελφώθηκε με τους κεντρικούς υπεύθυνους. Έπηρεάσε ευνόικα γιά τό πρόσωπό του τό team τών δημοσιογράφων.

Ή έπόμενη κίνησή του στόχευσε στή διασύνδεση μέ τούς παράγοντες του ιδρύματος Λαμπράκη καί μέ τούς ανθρώπους, πού προγραμματίζουν ή έπηρεάζουν πλάγια τίς δημοσιογραφικές καμπάνιες. Κεντρικό στέλεχος του συγκροτήματος δήλωνε, πρίν από τίς αρχιεπισκοπικές έκλογές, ότι θά άνεβάσει (αυτός) στό θρόνο τό Χριστόδουλο.

Είδηση νεώτερη, πού έπιβεβαιώνει, ότι, ακόμη καί σήμερα, ό Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δουλεύει έναγώνια πρós αυτή τήν κατεύθυνση, πέρασε σέ άθηναική έφημερίδα καί πληροφορήσε τούς αναγνώστες, πώς κατά τήν παραμονή της όνομαστικής του γιορτής, στίς 20 του περασμένου Όκτωβρίου, δείπνησε στό σπίτι του έκδότη καί γενικού διευθυντή της έφημερίδας «Τό Βήμα», του κ. Ψυχάρη.

Διασυνδεδεμένος καί διασωληνωμένος μέ τά μεγάλα συγκροτήματα, κινήθηκε μέ πολλή άνεση καί πρós τήν κατεύθυνση της καθυπόταξης τών μικρών. Άλλωστε (κάτι πού θά τό περίμενε κανείς) οί μικροί έκδότες έκαναν πώς καί πώς νά μπούν στή λέσχη τών προνομιούχων, ώστε νά έγγίσουν τό χείλος τους στό μαστό τών εκκλησιαστικών ταμείων καί νά παρακαθήσουν στήν τράπεζα ευωχίας τών αρχιεπισκοπικών προνομιακών ταξιδίων. Μέ λίγες παροχές, μέ τήν ένταξη τών έκδοτών στή συνοδεία του προκαθημένου, κατά τίς έπίσημες έπισκέψεις στά Όρθόδοξα Πατριαρχεία καί μέ μικρές, αλλά καθημερινές κολακευτικές έπιδο-

τήσεις, οί μικρές έφημερίδες έκαμψαν τή ράχη καί προσκύνησαν. Καί μπήκαν στό κλάμπ του συναγωνισμού καί του άνταγωνισμού, ποιός θά ύμνήσει περισσότερο τόν ήγεμόνα της όδοϋ Φιλοθέης καί ποιός θά σταθεί κοντίτερα στό μαστό τών προνομίων.

*

Πέρα από τή μάχη του γιά τήν καθυπόταξη του τύπου καί της τηλεόρασης, έχει πολύ ένδιαφέρον (καί πρέπει νά ξεπεράσει τά στεγανά καί νά φτάσει στή δημοσιότητα καί στήν καθολική κρίση) καί τό σύστημα τών εκκλησιαστικών ύπηρεσιών, πού όργάνωσε καί στελέχωσε ό κ. Χριστόδουλος στή μεγάλη έκστρατεία του, γιά τήν προβολή του προσώπου του καί τήν υπεράυξηση τών πόντων δημοτικότητάς του.

Κάποιοι, άνενημέρωτοι ή άφελείς αποδέκτες τών πλαστών είδήσεων, άναπαύονται στήν πρωτόγονη καί άβασάνιστη σκέψη, πώς τό αύξημένο ποσοστό της δημοτικότητας του προκαθήμενου δέν είναι προϊόν διαφήμισης, αλλά άντανάκλαση αύθεντικής ποιότητας. Πώς όφείλεται, άποκλειστικά καί μόνο στήν εκλεπτισμένη πνευματικότητα του. Στήν άνωτερότητα του ήθους του. Καί στήν ικανότητά του νά κουμαντάρει τά ποικίλα ρεύματα, πού εκδηλώνονται, άλλοτε ήρεμα καί άλλοτε βίαια, στόν κλειστό χώρο της Ίεραρχίας καί στό άνοιχτό πεδίο τών κοινωνικών άναταράξεων.

Ή μελέτη, όμως, της πραγματικότητας δίνει άλλον πίνακα. Ό κ. Χριστόδουλος διαθέτει πλαστή, ύποκριτική, ακριβά άγορασμένη δημοτικότητα. Έχει στήσει ένα πολύ όργανωμένο σύστημα. Καί έχει άποσπάσει από τό φτωχό βαλλάντιο της εκκλησιαστικής

περιουσίας χρηματικά ποσά άστρονομικής κλίμακας, γιά νά λαδώσει τή διαφημιστική μηχανή.

Σημειώνω, σέ πρώτο πλάνο, τίς έπιτροπές καί τίς ύπηρεσίες, πού έχει θεσπίσει καί πού λειτουργούν στά πλαίσια τής Έερās Συνόδου, τής Άποστολικής Διακονίας καί τής Έερās Άρχιεπισκοπής Άθηνών, μέ έντολή καί μέ άρμοδιότητα τήν όργάνωση τών δημοσίων σχέσεων καί τήν προβολή τοϋ προσώπου καί τών έργων τοϋ κ. Χριστοδούλου.

1. Στην Έερά Σύνοδο έδρεϋει καί λειτουργεί ειδική ύπηρεσία μέ τήν έπωνυμία: «*Συνοδική Έπιτροπή επί τοϋ Τύπου, τών Δημοσίων Σχέσεων καί τής Διαφώτισεως*».

2. Στην «*Έκκλησιαστική κεντρική ύπηρεσία οικονομικών*», πού άποτελεί κλάδο τοϋ διοικητικοϋ δέντρου τής Έερās Συνόδου, λειτουργεί «*Γραφείον Δημοσίων Σχέσεων*».

3. Πέρα από αυτά τά δυό όργανα καί πάνω από αυτά, έχει συσταθεί κεντρική «*Έπικοινωνιακή καί μορφωτική ύπηρεσία τής Έκκλησίας τής Έλλάδος*» υπό τήν προεδρία τοϋ Άρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Αϋτή λειτουργεί ξεχωριστά από τή Συνοδική Έπιτροπή Τύπου καί μέ αντιπρόεδρο τόν εκλεκτό καί έξαρτημένο από τή θέληση τοϋ κ. Χριστοδούλου Μητροπολίτη Κουμαριανό.

Στήν Άρχιεπισκοπή Άθηνών, στό χώρο άσκησης τών προσωπικών ποιμαντικών επιλογών τοϋ Άρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, λειτουργεί αϋτόνομο «*Γραφείον Τύπου καί Δημοσίων Σχέσεων*».

Όλοι αϋτοί οί μηχανισμοί, μέ ένα πλήθος μισθοδοτούμενων ή έπιδο-

τούμενων προέδρων, διευθυντών καί υπαλλήλων καί μέ μιά άπεριορίστη γκάμμα παροχής «μπόνους» καί ποικίλης έξυπηρέτησης στό πολυκέφαλο τέρας τής πληροφόρησης, άσχολοϋνται μέ τίς δημόσιες σχέσεις καί μέ τή διαφήμιση. Ός άπορριμματοφόρα, δουλεύουν γιά τήν περισυλλογή τών άρνητικών έντυπώσεων, πού άφήνει πίσω τοϋ ό κ. Χριστόδουλος. Καί, παράλληλα, ως καλλιτεχνικά συνεργεία, επιδίδονται στήν ίχνογράφηση ενός ήγετικοϋ πορτραίτου οίκουμενικής έμβέλειας, πού νά άνταποκρίνεται στίς σύγχρονες προδιαγραφές καί στίς προσδοκίες τής έπώνυμης καί άνώνυμης λαϊκής μάζας.

Άν φυλλομετρήσει κανείς τή στίβα τοϋ καθημερινοϋ Τύπου, θά διαπιστώσει, πώς τά σχετικά εκκλησιαστικά ρεπορτάζ, πού άναφέρονται στίς πρωτοβουλίες τοϋ Άρχιεπισκόπου, δέν είναι προϊόντα έλεύθερης δημοσιογραφικής προσέγγισης. Στηρίζονται όλα σέ πρωτογενές υλικό, πού στοιχειοθετείται καί διασκορπίζεται από τίς κεντρικές ύπηρεσίες Τύπου τών εκκλησιαστικών όργανισμών. Σέ τέτοιο μάλιστα βαθμό, πού, συχνά, άνακαλύπτει ό άναγνώστης καί μεταφορά τής ίδιας ακριβώς φρασεολογίας ή άτεχνη προσπάθεια διαφοροποίησης τής πρότασης, μέ τήν προσθήκη ή τήν άφαίρεση άσήμαντων λεξιδίων.

*

Όσο γιά τά κονδύλια, πού άπορροφάει ή πολυκέφαλη αϋτή διαφημιστική ύπηρεσία, κανένα από τά ήγετικά στελέχη τής Έκκλησίας δέν μπορεί νά έχει υπεύθυνη ένημέρωση. Η αϋλαία τοϋ συσκοτισμοϋ είναι πάντοτε κλειστή. Καί ή διακίνηση τοϋ εκκλησιαστικοϋ

χρήματος γίνεται από μυστικές θυρίδες.

Μιά μικρή χαραμάδα άνοιξε, άπροσδόκητα, κατά τήν περσινή συζήτηση, στή Διαρκή Ίερά Σύνοδο, του προϋπολογισμού λειτουργίας των Συνοδικών Γραφείων. Τό συμπέρασμα, πού γλίστρησε πρὸς τά έξω, ήταν, πώς, γιά τίς δημόσιες σχέσεις τῆς Ίεράς Συνόδου καί γιά τήν προβολή προσώπων (ή, μάλλον, προσώπου) καί έργων, είχε προϋπολογιστεῖ κονδύλιο 700.000.000 δραχμῶν. Αυτό σημαίνει, πώς γιά κάθε μέρα λειτουργίας τῆς Ίεράς Συνόδου, ακόμα καί γιά τίς μέρες άργίας, είχε ύπολογιστεῖ δαπάνη διαφήμισης ύψους 2.000.000 δραχμῶν.

Ποσά τρελλά, πού άν δέν ξεπεφταν στή διαφήμιση, θά μπορούσαν νά υπερκαλύψουν ποιμαντικές ανάγκες καί νά προωθήσουν έντυπωσιακά τά προγράμματα του φιλανθρωπικού έργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος.

*

Παράλληλα, μέ τήν καθημερινή παρέμβαση στόν ύποτιθέμενο «άδέσμευτο» Τύπο, ὁ ὀργανωτικός μηχανισμός του κ. Χριστόδουλου ἐπεμβαίνει καταλυτικά καί μέ τήν παροχή προνομιακῶν ἐκδουλεύσεων, στά κυκλώματα τῶν δημοσιογράφων.

Ένα τελευταῖο σκάνδαλο, πού καταγράφηκε αὐθεντικά στήν ἐπιστολή ενός Συνοδικοῦ Μητροπολίτη πρὸς τόν κ. Χριστόδουλο καί στήν ἀπαντητική ἐπιστολή του κ. Χριστόδουλου πρὸς τόν ἐπικριτή του, τά λέει ὅλα.

Κατά μήνα Σεπτέμβριο του 2001 ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος πραγματοποίησε εἰρηνική καί ἀδελφική ἐπίσκεψη στήν Ἐκκλησία τῆς πολύπαθης Σερβίας. Ἡ ἐπίσκεψη αὐτή, ἐξ

αἰτίας τῆς ἄκριτης καί ἀφόρητης ἐπιδειξιμανίας του Ἑλληνα προκαθημένου, κατάντησε τραῦμα τῆς συνειδησιακῆς εὐαισθησίας τῶν μελῶν του ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, τόσο στήν Ελλάδα, ὅσο καί στή Σερβία.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ταξίδεψε στό Βελιγράδι μέ τό προσωπικό ἀεροπλάνο του Ἑλληνα πρωθυπουργοῦ. Συνοδευόταν ἀπό μεγάλη ὁμάδα Μητροπολιτῶν-κομπάρσων καί ἀπό ἄλλους κληρικούς του στενοῦ περιβάλλοντός του. Ἀλλά ὄχι μόνο ἀπό αὐτούς. Μεταξύ τῶν ἄλλων, πού ἐπιστρατεύθηκαν καί γέμισαν τό πρωθυπουργικό ἀεροπλάνο, ήταν καί σαράντα δημοσιογράφοι. Ναι. Σαράντα δημοσιογράφοι κλήθηκαν νά παρακολουθήσουν καί νά φωτογραφίσουν τίς ἐμφανίσεις του κ. Χριστόδουλου στήν παρεμβολή τῶν πονεμένων Σέρβων ἀδελφῶν μας καί νά στείλουν τίς βιντεοκασέτες καί τά ρεπορτάζ στά ἑλληνικά νοικοκυριά.

Ὁ Συνοδικός Μητροπολίτης Θηβῶν Ἰερώνυμος διαμαρτύρεται ἔντονα γι' αὐτή τήν προκλητική, ἡγεμονική ἐμφάνιση καί γιά τήν τεράστια δαπάνη, πού βάρυνε τόν Ἑλληνα φορολογούμενο. Καί γράφει στόν Ἀρχιεπίσκοπο: «*Διερωτῶμαι, Μακαριώτατε, τί εἶδους σχέσεις εἶναι αὐτές οἱ δικές σας μέ τήν Κυβέρνηση; Ὅταν ἀναλογίζομαι ἐκείνες τίς πολεμικές σας θέσεις κατά τῆς Κυβερνήσεως στίς ἀγορεύσεις σας στήν Σύνοδο καί βλέπω μετά τίς περιέργες συμπεριφορές στά ταξίδια σας καί τίς ἀνεξήγητες περιποιήσεις, ἀβροφροσύνες καί συμπεριφορές, αἰσθάνομαι ὅτι, παρακολουθῶ θέατρο παραλόγου, ὅτι ζῶ σέ σχιζοφρενική ἀτμόσφαιρα... Ἐξ ἄλλου, ἀπ' ὅ,τι καί σεῖς θά ἔχετε διαπιστώσει, στό*

χώρο μας πολλοί είναι εκείνοι, πού συνωθούνται για να έχουν μαζί σας ένα ταξίδι με τό πρωθυπουργικό αεροπλάνο, διαμονή σέ σουίτες, μέ συνοδεία σαράντα δημοσιογράφων καί μάλιστα όλα αὐτά μέ έξοδα τοῦ «ἄθεου κράτους» καί μιᾶς Κυβέρνησης πού, κατά σᾶς, ἀγωνίζεται νά ἀποχριστιανίσει τήν Ἑλλάδα καί θέτει τήν Ἐκκλησία ἐν διωγμῷ».

Βαρεία ἡ μομφή. Καί διπολική. Ἡ πρώτη κατηγορία στοιχειοθετεῖ τήν ἐνοχή, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μέ τή διπλοπροσωπία του παραπλανᾷ καί ἐξαπατᾷ τόν κληρο καί τό λαό. Ἀπό τό ἕνα μέρος ἐξαπολύει μύδρους ἐναντίον τῶν προσώπων τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας καί μέ τίς ἀπανωτές ἐπιθέσεις του τοὺς σπρώχνει πρὸς τήν πύλη τοῦ ἁδῆ. Καί ἀπό τό ἄλλο, ζητάει ἀκόμα καί τό ἀεροσκάφος τοῦ πρωθυπουργοῦ γιά νά ταξιδέψει ἡγεμονικά στήν πρωτεύουσα τῆς γειτονικῆς χώρας. Καί ἡ δεύτερη μομφή, σκληρή καί τεκμηριωμένη, ἀναφέρεται στήν ἀκόρεστη χλιδή καί στή δορυφορία ἀπό λόχο σαράντα δημοσιογράφων.

Καί τί ἀπάντησε στίς σαφέστατες αὐτές κατηγορίες ὁ ὑπόλογος Ἀρχιεπίσκοπος; Δέν τόλμησε νά ἀρνηθεῖ τά γεγονότα. Προσπάθησε νά τά παρακάμψει μέ ἀνάδελφη ἐπιθετικότητα στό συλλειτουργό ἐπιστολογράφο του.

«Μέσα ἀπό τίς γραμμές τῆς ἀπό 13-9-01 ἐπιστολῆς σας διαβλέπω τήν ἀγωνιώδη προσπάθειά σας νά ἐπισημάνετε, μέ κάθε εὐκαιρίαν, ἐπίμεμπτα τινά καθ' ὑμᾶς σημεία στήν ἀρχιεπισκοπική μου πορεία, περισσότερο γιά νά δικαιολογήσετε τόν ἑαυτό σας καί λιγότερο γιά νά ὑπηρετήσετε τήν ἀλή-

θεια. Ἔτσι ἐνομίσατε ὅτι ἀνεκαλύψατε τά σημεία αὐτά στά δημοσιεύματα μερίδος τοῦ τύπου, πού ἀναφέρονται ἐπικριτικά καί σχολιαστικά σέ περιωριακά σημεία τοῦ προσφάτου ταξιδίου μου στήν Ἐκκλησία τῆς Σερβίας... Δέν ἔχει λοιπόν νόημα νά στηλιτεύετε τάς ἀνέσεις πού τυχόν μᾶς προσφέρονται εὐγενῶς ἀπό τό Ἑλληνικόν κράτος, ὡς λ.χ. τήν παραχώρησιν τοῦ ἐπισήμου αεροπλάνου, ὡς τάχα ἀνακολουθίαν μου. Τό ἐζητήσαμεν καί μᾶς τό παρεχώρησαν ὡς εἶχον ὑποχρέωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶναι θεσμικός παράγων τοῦ κράτους. Ἡ Ἐκκλησία οὔτε συναλλάσσεται, οὔτε ἀντιφάσκει. Σᾶς πληροφορῶ ἐπίσης ὅτι τό συγκεκριμένον αεροπλάνον ἐκρίθη ὡ ἀσφαλέστερον γιά τήν μεταφοράν μας ἐν ὧσιν καί τῶν εἰδικῶν κινδύνων τῆς περιοχῆς... Τρίτον. Ἐάν ὁ ἀριθμός τῶν δημοσιογράφων πού μέ συνοδεύει συνήθως εἰς τά ταξίδια μου γιά λόγους ἐνημέρωσης τῆς κοινῆς γνώμης σᾶς ἐνοχλεῖ, μπορείτε νά μοῦ εἰσηγηθῆτε τήν περικοπὴν τοῦ ἀριθμοῦ των. Θά συμφωνήσω μαζί σας ὅτι ἡ σωστή ἐνημέρωσις δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τό πλῆθος τῶν ἀκολουθούντων δημοσιογράφων. Προλαμβάνομεν ὅμως παράπονα δυσαρεσκείας ἐκείνων, πού θά ἀποκλεισθοῦν. Ὡστόσο ἐπισημαίνω ὅτι αὐτὴν ἀκριβῶς τήν ὁρθὴν ἐνημέρωσιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας κόπτεσθε, δέν μοῦ τήν ἐζητήσατε πρὶν συντάξετε τήν ἐπιστολήν σας. Θά συμφωνήσω ἐπίσης μαζί σας καί εἰς τό ὅτι ἡ σύγχυση κατεδαφίζει. Καί καλόν θά ἦτο νά τήν ἀποφεύγωμεν ὅλοι. Δέν χρειάζεται ὅμως γι' αὐτό τό λόγο νά μοῦ κραυγάζετε μέ ὅλην σας τήν δύναμιν. Θά ἤρκει μία πρότασις

σας εις τὰ ἀρμόδια συνοδικὰ ὄργανα ἢ καί εις ἐμέ προσωπικῶς».

Στὴν ἀπαντητική, ἀρχιεπισκοπική ἐπιστολή, ὁ ἀναγνώστης ἀνακαλύπτει τὸ λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο ἡ δημοσιογραφική συνοδεία του ἀποτελεῖται συνήθως ἀπὸ ἓνα διωγκωμένο ἀριθμὸ δημοσιογράφων. Γιὰ νὰ ἀποφευχθοῦν τὰ παράπονα δυσαρέσκειας ἐκείνων, πού θὰ ἀποκλειστοῦν. Γιατί ἂν ἀποκλειστοῦν καὶ δυσαρεστηθοῦν, δέ θὰ κινήσουν τὸν κάλαμό τους στὸν ἐξωραϊσμό τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προφίλ. Ἀντίθετα, μπορεῖ καὶ νὰ ἀνασκαλέψουν τὸ βουρκο, πού περιβάλλει τὸ μέγαρο τῆς χλιδῆς καὶ νὰ μολύνουν τοὺς αἰθέρεις μέ ἀνεπιθύμητες ἀναθυμιάσεις.

Γιὰ νὰ τοὺς ἔχουμε δικούς μας τοὺς δημοσιογράφους, πρέπει νὰ τοὺς περιποιούμαστε. Καὶ γιὰ νὰ μὴ τοὺς χάσουμε, δέν πρέπει νὰ τοὺς ἀποκλείσουμε ἀπὸ τὴν ταξιδιωτικὴ εὐχία.

Κάνετε, σᾶς παρακαλῶ, ἓνα πρόχειρο ὑπολογισμό τῆς δαπάνης, πού ὑποχρεώθηκε νὰ τὴν καταβάλει ὁ ἐλληνικὸς λαός, γιὰ νὰ ἔχει ὁ Μακαριώτατος τὴν πολυτέλεια νὰ κολακέψει τοὺς 40 δημοσιογράφους, ὥστε καὶ αὐτοί, μέ τὴ σειρά τους, νὰ τὸν κολακέψουν καὶ νὰ τὸν στολίσουν μέ τὰ ἄνθη τοῦ δημοσιογραφικοῦ λόγου τους. Δέν καταχωρῶ ἔξοδα εἰσιτηρίων, μιά καὶ ἡ ἀπόλαυση τοῦ προνομιακοῦ ταξιδιοῦ μέ τὸ πρωθυπουργικὸ ἀεροσκάφος ἦταν χωρὶς τὴν καταβολὴ εἰσιτηρίου. Οὔτε σημειῶνω τὰ τυχόν ἀρχιεπισκοπικά φιλοδωρήματα, πού ὁπωσδήποτε θὰ συνετέλεσαν στὴ θέρμανση τῆς ἀτμόσφαιρας καὶ στὴ σύσφιγξη τῶν δεσμῶν. Θὰ ἀναφερθῶ μόνο σέ μιά στήλη δαπάνης. Στά ἔξοδα τοῦ πο-

λυτελοῦς ξενοδοχείου, στό ὁποῖο κατέλυσαν ὅλοι οἱ ἐπιβάτες τοῦ πρωθυπουργικοῦ ἀεροπλάνου. Ὅπως γράφτηκε στίς ἐλληνικὲς ἐφημερίδες, τὸ κόστος διαμονῆς σ' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο κυμαίνεται ἀπὸ 150 σέ 200 δολλάρια τὴ βραδιά. Ἄν πάρουμε γιὰ βάση τὴ χαμηλότερη κλίμακα, πρέπει ἡ κάθε διανυκτέρευση τῶν σαράντα δημοσιογράφων νὰ στοίχισε 6.000 δολλάρια. Καὶ μέ τὸ δεδομένο, ὅτι ἔμειναν ἐκεῖ 6 ἡμέρες, τὸ γενικὸ κόστος (μόνο τοῦ ξενοδοχείου) φτάνει στό ποσό τῶν 36.000 δολλαρίων.

36.000 δολλάρια, δεκατέσσερα ἑκατομύρια δραχμὲς δαπανήθηκαν μόνο γιὰ τὴν πληρωμὴ τοῦ ξενοδοχείου. Συμπληρῶστε μέ τὴ φαντασία σας καὶ τὰ ἄλλα πολλαπλά ἔξοδα καὶ θὰ ἔχετε ἓνα ἀπολογισμό τοῦ γενικοῦ κόστους, πού ἐπωμίστηκε ὁ Ἕλληνας φορολογούμενος γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστηθοῦν κάποιοι δημοσιογράφοι καὶ ἀρνηθοῦν νὰ ἐμβαπτίσουν τὴν πέννα τους στό ἀκριβὸ ἄρωμα τῆς κολακείας.

Μέ τέτοιες ἡγεμονικὲς παροχές καὶ μέ τέτοιες ἐξυπηρετήσεις μεθοδεύεται ὁ ἐξωραϊσμός τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προσώπου καὶ ἡ ὠθησὴ του πρὸς τὰ ὑψίπεδα τῆς «καταξιωμένης»(!!) δημοτικότητας.

*

Τὸ περίεργο εἶναι, πὼς παρ' ὅλη τὴν καθολικὴ ἐκστρατεία γιὰ κατακυρίευση τῶν Μέσων «Μαζικῆς Ἐνημέρωσης» καὶ ὕστερα ἀπὸ τέσσερα περίπου χρόνια σπάταλης χρήσης τους, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος παραπονεῖται, πὼς οἱ φορεῖς τῆς τέταρτης ἐξουσίας τὸν σνομπάρουν καὶ τὸν μειώνουν, ἀντὶ νὰ παρουσιάσουν ἀφεγάδιαστὴ τὴ φυσιογνωμία του καὶ νὰ

προωθούν στη δημόσια σκηνή τη δημοτικότητα του για υπερψήφιση.

Κάθε τόσο διαμαρτύρεται και, συχνά, επιτίθεται έναντίον της στρατευμένης(!) δημοσιογραφίας. Γιατί, δηθεν, δεν αναγνωρίζει την ανεκτίμητη προσφορά του στην Έκκλησία και στο Έθνος. Και γιατί παρασύρεται από τους έχθρους της Έκκλησίας και βάλλει κατά του προσώπου του προκαθημένου της.

Αν ή μεμφιμοιρία αυτή αποτυπώνει κάποια πραγματικότητα, τότε πρέπει να όμολογηθεί, πώς ο Αρχιεπίσκοπος έχει καταντήσει τραγικό πρόσωπο. Διοχετεύει στο μηχανισμό της Μαζικής Ένημέρωσης ποταμούς χρημάτων και δωρίζει στους δημοσιογράφους έντυπια λαχεία έξυπηρετήσεων. Και τό αποτέλεσμα είναι οι δημοσιογρά-

φοι, ή, τουλάχιστο, κάποια μερίδα των δημοσιογράφων να αναγκάζονται να δακτυλοδεικτούν άσυγχώρητες επιπολαιότητες, άπανωτά λάθη, σκανδαλα όλκης και μεσαιωνικές φιλοδοξίες. Όχι γιατί δεν αναγνωρίζουν ότι έφαγαν και ήπιαν και ταξίδεψαν. Αλλά γιατί δέ βρίσκουν στην αρχιεπισκοπική κίνηση και δραστηριότητα τά στοιχεία εκείνα, πού θά μπορούσαν να αποτελέσουν τό δομικό ύλικό της άναγνώρισης και του ύμνου.

Ό Αρχιεπίσκοπος πληρώνει άμύθητα ποσά για να τον ύμνήσουν. Και συναντάει μπροστά του τον φόγο και την έπίκριση και τη θεατρική γελοιοποίηση των κούφων έλιγμών του.

Αυτό είναι ένα σημάδι των καιρών.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

**Σοῦ θυμίζω, ὅτι μέ 36 ψήφους
ἀναδείχτηκε τό 1962 ὁ Ἀρχιεπί-
σκοπος τῆς νιροπῆς.**

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

Ἀντικανονικές συμπεριφορές**ΕΝΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ**

Κέντρο καί σημείο ἀναφορᾶς στήν ποιμαντική ζωή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος. Εἶναι ἐκείνος, πού ἔχει ὡς ἱερή ἀποστολή νά ἐπισκοπεῖ, νά νοθετεῖ καί νά καθοδηγεῖ τό ποιμνίό του μέ φόβο Θεοῦ, μέ ἀγάπη καί στοργή, μέ ἀγωνία καί αἴσθημα εὐθύνης. Καί ὅπως χαρακτηριστικά ἀναφέρεται στήν πρός Ἑβραίους Ἐπιστολή: «αὐτοί ἀγρυπνοῦσιν ὑπέρ τῶν φυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδόσοντες». Ὡς ἀνταπόδοση δέ αὐτῆς τῆς ἀγρυπνίας φροντίδας τῶν καλῶν Ἐπισκόπων καί τῆς ἐνσυνείδητης ἀγωνίας τους γιά τήν ἀπόδοση τοῦ καλοῦ λόγου ἐνώπιον τοῦ βήματος τοῦ δικαίου Κριτοῦ ἔρχεται, εὐγνωμοσύνης ἔνεκεν, ὁ σεβασμός, ἡ ὑπακοή καί ἡ ὑποταγή τοῦ ποιμνίου στόν Ἐπίσκοπό του, κατὰ τήν ἀποστολική ρῆση «πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις». Ἡ σχέση αὐτή τῆς ἀνύστακτης μέριμνας τοῦ Ἐπισκόπου γιά τό ποιμνίον καί τῆς ὑποταγῆς τοῦ ποιμνίου στόν Ἐπίσκοπό του, τελεῖ σέ ἀπόλυτη συζυγία καί ἀλληλεξάρτηση, ὥστε τό ἓνα νά ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τοῦ ἄλλου.

Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ προηγούμενοι, οἱ σύγχρονοι, ἀλλά καί οἱ ἐπιγενόμενοι, ἀνάγουν αὐτή τήν ἀποστολή τους στόν Κύριό μας, παρά τοῦ ὁποίου δόθηκε, τό πρῶτον στούς μαθητές Του καί ἁγίους Ἀποστόλους, ἡ ἐντολή τοῦ «πορευθέντες». Ἐκτοτε, οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, μέ τή διάδοση καί ἐπέκταση τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου στόν κόσμον ὅλο καί μέ τήν ἴδρυση τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, μετέδωσαν τό χρίσμα στούς διαδόχους των, τοὺς Ἐπισκόπους, πού συνεχίζουν τή διαδοχή μέχρι σήμερα.

Ἡ διαδοχή ὅμως αὐτή οὔτε τυχαία εἶναι οὔτε αὐθαίρετη. Τόσο οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, ὅσο

καί οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι, πού ἀκολούθησαν, καθῶς καί οἱ ἅγιοι καί Θεοφόροι Πατέρες, διαμόρφωσαν συγκεκριμένο καί σαφές σύστημα Ἱερῶν Κανόνων, μέ τό ὁποῖο καθορίζεται αὐστηρῶς καί περιοριστικῶς ὁ τρόπος τῆς διαδοχῆς τῶν Ἐπισκόπων, ὥστε νά διασφαλίζεται ἀπολύτως καί νά μή διαταράσσεται ἡ κανονικότητα αὐτῆς τῆς διαδοχῆς. Ἀπό τό πλέγμα ὅλων αὐτῶν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, κατὰ γενική θεώρηση, διαπιστώνει ὁ ἐρμηνευτής ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος, ἐκλέγεται γιά μία καί μοναδική Ἐπισκοπή καί ὅτι δέν ἀποχωρίζεται αὐτῆς, οὔτε ἄλλως πῶς μετακινεῖται ἀπ' αὐτήν. Καί κάτι περισσότερο. Δέν παύεται οὔτε ἀπομακρύνεται βιαίως καί αὐθαίρετως, παρά μετά «τελείαν δίκην» καί μέ αὐστηρή τήρηση τῆς εἰδικῶς προβλεπομένης κανονικῆς διαδικασίας.

Δυστυχῶς, στά χρόνια τῆς μακρᾶς πορείας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου παρατηρήθηκαν, στόν καθόλου Ὁρθόδοξο χώρο, ὅχι εὐάριθμες περιπτώσεις παρεκκλίσεων καί ἐκτροπῶν, μέ κίνητρα ἄλλοτε μέν τίς προσωπικές ἐπιδιώξεις καί φιλοδοξίες, ἄλλοτε δέ τίς ποικιλότροπες σκοπιμότητες καί ἔξωθεν παρεμβάσεις. Αὐτῶν τῶν ἐκτροπῶν δέν ἦταν ἀμέτοχη καί ἡ δική μας, ἡ Ἑλλαδική Ἐκκλησία. Κραυγαλέα καί κορυφαία περίπτωση στήν νεότερη ἐκκλησιαστική μας ἱστορία, πού δέν ἔχει ἄλλο προηγούμενο, ἦταν ἡ αὐθαίρετη, δικτατορική καί «βίαιη» ἀπομάκρυνση τό ἔτος 1974 Δώδεκα ἄξιων Μητροπολιτῶν. Τό χαρακτηρισμό τῆς «βίαιης ἀπομάκρυνσης» τόν δανειζόμεθα ἀπό δηλώσεις τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου σέ κάποια συνέντευξη μετά τήν ἐκλογή του. Καί τό ἀντιφατικό καί παράδοξο εἶναι ὅτι τό σύνολο σχεδόν ἀπό τοὺς μετέπειτα διώκτες τῶν Δώδε-

κα, είχαν λάβει μέρος και στίς χειροτονίες τους και στίς ἐνθρονίσεις τους και σέ εὐχαριστιακές συνάξεις μέ αὐτούς.

Δέ θά ἀναφερθοῦμε περαιτέρω στό θέμα τῶν αὐθαίρετων αὐτῶν ἐκπτώσεων. Ἔχουν γραφεῖ τόσα πολλά και ἔχουν ἀποδοθεῖ τόσες εὐθύνες, ἀπό σῶφρονες και καλόπιστους ἐκτιμητές, στήν τότε ἐκκλησιαστική ἡγεσία και στό κακόβουλο περιβάλλον της, ὥστε ἡ ἐπανάληψή τους νά κινδυνεύει νά χαρακτηριστεῖ περιττό, ἂν μή και ἀνιάρῳ ἀνάγνωσμα. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού θά ἐπισημάνουμε και θά τονίσουμε και πάλι, εἶναι ἡ ἐπίμονη συντήρηση και διατήρηση τοῦ προβλήματος ἐπὶ εἰκοσι ἐπτὰ ὁλόκληρα χρόνια και ἡ προκλητική και σκόπιμη ἀπραξία τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας γιά τήν ἀποκατάσταση και τήν ἐπαναφορά τῶν πραγμάτων στήν τροχιά τῆς κανονικότητας. Ἐρέθισμα και ἀφορμή γιά τήν ἀναφορά μας και πάλι στό πολυσυζητηθέν αὐτό θέμα ἀποτελέσει ἡ τελευταία Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τόν περασμένο Ὀκτώβριο. Τυπική ἡ σύγκληση και ἀκόμη πιό τυπικό τό περιεχόμενο τῶν συζητήσεων. Ὁ ἄμβωνας, ἀπό τόν ὁποῖο ἀνέμενε νά λάβει κανεῖς ζωντανά και οὐσιαστικά μηνύματα στούς προβληματισμούς και στίς ἀγωνίες, πού βασανίζουν τό σύγχρονο ἄνθρωπο, μετατράπηκε σέ βῆμα ἀκαδημαϊκῶν και ἀνούσιων συζητήσεων, τίς ὁποῖες ἕνα μέρος τοῦ ἀκροατηρίου θά παρακολούθησε ἀσφαλῶς «ἐν ὑπνώσει» και τό ἄλλο θά ἀνέμενε μέ ἀγωνία νά φθάσουν οἱ ὁμιλητές στόν ἐπίλογο τῶν εἰσηγήσεών τους. Αὐτό ἄλλωστε φάνηκε και ἀπό τόν περιορισμένο ἀντίλογο, πού ἐπακολούθησε. Ἡ ἔναρξη ἔγινε μέ πολυσέλιδη εἰσαγωγική ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου, δίκην πολιτικῶν προγραμματικῶν ἐξαγγελιῶν και ἀπολογισμῶν, και συνεχίστηκε μέ τήν ἀνάπτυξη θεμάτων γενικότερου ἐνδιαφέροντος, ὅπως ἐκεῖνα τῆς βιοηθικῆς, τοῦ νεοπαγανισμοῦ, τῆς ἐναρμόνισης φιλελευθερισμοῦ και παραδόσεως, τῆς συμπεριφορᾶς τῶν κληρικῶν στόν κόσμο, τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας και τοῦ περίφημου, πλεόν, θέματος τῶν ταυτοτήτων, τό ὁποῖο

ὁ Προκαθήμενος, ἐνῶ ξεσήκωσε τόν κόσμο μέ τίς λαοσυνάξεις και τά δημοψηφίσματα, τελικά τό ἔκλεισε, τοποθετώντας στή θέση τοῦ ὑψωθέντος λαβάρου τῆς ἀγίας Λαύρας τό ψυχρό και σιωπηλό «moratorium». Καί ἔκλεισε ἡ Ἱεραρχία τόν κύκλο της μέ τήν ἐκλογή και, ἐπὶ τό ὀρθότερο, μέ τήν ἐπικύρωση τῆς ἐκ προτέρου ἀρχιεπισκοπικῆς ἐπιλογῆς σέ Ἐπίσκοπο και ἄλλου ἐκ Βόλου προερχομένου κληρικοῦ τοῦ ἀμέσου περιβάλλοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Κανένας, ὅμως, ἀπό τοὺς Ἐπισκόπους μας δέν αἰσθάνθηκε τήν ἀνάγκη και κανενός τῆ συνείδηση δέν ἐβάρυνε τό χρέος νά ἐπαναφέρει ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας τό μεγάλο ἐκκλησιαστικό πρόβλημα, τό βαρύτερο ἐκκλησιαστικό ἀτόπημα, πού ἐπὶ εἰκοσι ἐπτὰ ὁλόκληρα χρόνια συγκλονίζει τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας και στιγματίζει ἀνεξίτηλα τό κύρος τῆς διοικήσεώς Της. Κανένας, οὔτε κἂν τό ἔθιξε. Οὔτε και οἱ Ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι, και δέν εἶναι ὀλίγοι, οἱ ὁποῖοι σέ κάθε εὐκαιρία, στίς κατ' ἰδίαν συζητήσεις τους, θεωροῦν και τίς «ἐκπτώσεις» τῶν Δώδεκα Ἀρχιερέων και τήν «ἀκοινωνησία» τῶν τριῶν μεγάλο κανονικό και ἡθικό ἀτόπημα τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας. Καί, ὅπως κατ' ἐπανάληψη ἔχει ἐπισημανθεῖ και τονισθεῖ ἀπό αὐτές ἐδῶ τίς στήλες, γιά νά διασκεδασθοῦν τυχόν κακόπιστες και κακόβουλες κριτικές και ἐκτιμήσεις, τό θέμα αὐτό οὐδέποτε τέθηκε σέ προσωπική βάση. Εἶναι θέμα πού ἀφορᾷ στήν ἴδια τήν Ἐκκλησία. Ἀλλωστε ἀπό τοὺς διωχθέντες Ἱεράρχες οἱ ὁκτῶ ἔχουν ἤδη ἀπέλθει, δόξη και τιμῇ, ἀπό τόν κόσμο τοῦτο και οἱ ἐναπομείναντες, ἔχοντας βαθειά πνευματική πληρότητα και βιώνοντας μέ αἴσθημα εὐθύνης τήν ἀρχιερατική τους ἀποστολή σέ ἔργα ἐκκλησιαστικῆς διακονίας και προσφορᾶς, εὐρίσκονται μακράν ἀπό αὐτοῦ τοῦ εἵδους τίς ἐμπάθειες και τίς μικρότητες.

Τό πρόβλημα ὅμως αὐτό ἀποτελεῖ στίγμα γιά τήν ἴδια τῇ διοίκηση τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας και αὐτήν ἀποκλειστικά βαρύνει ἡ εὐθύνη. Τήν ἴδια τήν ἐκκλησιαστική διοίκηση

πρέπει νά ἀπασχολεῖ ἡ κατ' ἐπανάληψη παραβίαση τῆς κανονικῆς τάξεως σέ ὅλες τίς φάσεις τῆς μακρᾶς πορείας τοῦ προβλήματος. Ἀλλά τό ζήτημα αὐτό πρέπει προεχόντως νά βασανίζει τή σκέψη καί τή συνείδηση ἐκείνων τῶν ἐνεργῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, τά ὁποῖα σήμερα ἀντικανονικῶς κατέχουν τίς ἔδρες τῶν «βιαίως» ἀπομακρυνθέντων προκατόχων τους. Καί ἀπ' αὐτούς δέν πρέπει νά ἐξαίρεθεῖ ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος κατέλαβε τότε τή θέση τοῦ «βιαίως» (κατά τό δικό του χαρακτηρισμό) ἀπομακρυνθέντος συνεπισκόπου του καί συνεργάτου του κατά τήν περίοδο τῆς ἀρχιεπισκοπείας τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου. Θά πρέπει ὅλοι αὐτοί, καί πρῶτος ὁ Μακαριώτατος, νά γνωρίζουν ὅτι ἡ κανονικότητά τους στηρίζεται ἀποκλειστικά καί μόνο στή θεραπεία τοῦ, μέ μεθοδεύσεις καί τεχνάσματα, διακωλυζομένου προβλήματος, ἡ ὁποία θά ἐπέλθει μέ τήν ἐξάλειψη ὅλων τῶν ἀντικανονικῶν ἐνεργειῶν καί συμπεριφορῶν τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας σέ ὅλη τή μακρόχρονη καί ἔμπροσθεν ἐξέλιξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς περιπέτειας.

Ὅσα ἡμίμετρα καί ἄν ἐλήφθησαν στό μετὰ-ξύ διάστημα, ὅπως ἡ ἐπιφανειακή «τακτοποίηση» μερικῶν ἤ τῆς ἄρσης, διὰ βοῆς καί χωρὶς καμμία διαδικασία καί αἰτιολογία, τῆς «ἀκοινωνησίας» τοῦ μακαριστοῦ Θεολόγου, δύο ἔτη μάλιστα μετὰ τήν κοίμησή του, ὥσάν ὁ θάνατος νά ἀποτελεῖ τό μοναδικό λόγο ἄρσεως τῶν «ἐπιτιμίων», οὐδόλως προσέγγισαν τήν οὐσία τοῦ ζητήματος. Τό πρόβλημα πρέπει νά τεθεῖ στήν ἀφετηρία του καί ἡ ἀποκατάσταση πρέπει νά ἀναφέρεται ἄμεσα καί στήν ἀναγνώριση τῆς ἀντικανονικότητος τῶν ἐκπτώσεων τοῦ ἔτους 1974 ὅλων-καί τῶν Δώδεκα-Μητροπολιτῶν, πράγμα, πού ποτέ καί γιά κανένα δέν ἔγινε μέχρι σήμερα, καί στήν ἄρση τῶν ἀνυπόστατων «ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας» τοῦ ἔτους 1993 καί στήν παρρησιασμένη ἀναγνώριση, ὅτι αὐτά ὑπῆρξαν ἀντικανονικά καί ἀνυπόστατα. Μόνο στήν περίπτωση αὐτή, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ μο-

νόδρομο, θά ἀρθοῦν τά κακῶς κείμενα καί θά ἐπανελεῖται ἡ Ἐκκλησία μας στήν κανονική της πορεία. Καί τό ἔχει τόσο μεγάλη ἀνάγκη, εἰδικά στίς ἡμέρες μας. Τά ἡμίμετρα δέν ἐπιλύουν τά προβλήματα. Τουναντίον τά συντηροῦν καί τά ἐπιδεινώνουν. Καί κάτι παραπάνω. Τά ἡμίμετρα δέν ἔχουν θέση στό χωρὶς τῆς Ἐκκλησίας.

Διερωτᾶται ὁ κάθε σοβαρά σκεπτόμενος Χριστιανός, Σεβασμιώτατοι, πῶς ἀνέχεσθε ἀκόμη, τουλάχιστον οἱ ἄμεσα ἐνεχόμενοι, νά διακωλυεῖται αὐτή ἡ ἀντικανονικότητα; Πῶς δέχεσθε ἡ σημερινή σας θέση νά μὴν ἔχει τίς προϋποθέσεις τῆς κανονικῆς διαδοχῆς; Πῶς αὐτό συμβιβάζεται μέ τήν ἀρχιερατική σας συνείδηση; Καί ποιό λόγο θά ἀποδώσετε ὡς Ποιμένες γιά ὅλες αὐτές τίς συμπεριφορές «ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ»;

Καί καταλήγουμε, ὅπως καί σέ παλαιότερο σχόλιό μας, μέ τούτη τήν ἐπισήμανση στοὺς Ποιμένες μας. Ἄν αὐτό τό βαρὺ στίγμα δέν ἐξλειφθεῖ, μέ τήν ἄρση ὅλων τῶν ἀντικανονικῶν ἐνεργειῶν, πού μεσολάβησαν ὅλο αὐτό τό διάστημα, ἀπὸ τή δημιουργία τοῦ προβλήματος τό ἔτος 1974 μέχρι σήμερα, γιά ὅ,τι ἄλλο καί ἄν προσφέρετε, θά ἀκοῦτε-πρέπει νά ἀκοῦτε-ἐντονῇ καί ἐλεγκτικῇ τῇ φωνῇ τῆς ἀρχιερατικῆς σας συνειδήσεως ὅτι «οὐδέν ἐποιήσατε».

Συν.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτητῆς:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.

Συνειδησιακός διχασμός

Αίσθηση προκάλεσε πριν από μερικά χρόνια, η στάση της αμερικάνικης κοινωνίας στά ήθικα σκάνδαλα με πρωταγωνιστή τον τότε πλανητάρχη Μπίλλ Κλίντον, μέσα στους θαλάμους έξουσας των ΗΠΑ. Γράφει ο Καναδός συγγραφέας Michael Whelton: «Τό σκάνδαλο γύρω από τον Πρόεδρο των ΗΠΑ Μπίλλ Κλίντον προβάλλει ένα χτυπητό παράδειγμα έθνους βυθισμένου σέ ήθικη άφασία... Πράγματι, παρά τή μοιχεία του, παρά τό ότι είπε χοντρά φέματα στό λαό, παρά τήν ψευδορκία του καί τήν απόπειρα παρεμποδίσεως του έργου της δικαιοσύνης, ή δημοσιότητα του Μπίλλ Κλίντον παρέμεινε άμείωτη» («The Pearl», Έκδ. Regina Orthodox Press, 1999, σελ. 23). Τό σύμπωμα κάνει έντύπωση γιατί οί ΗΠΑ είναι ένα έθνος, πού διακηρύσσει τήν πίστη του στό Θεό. Συχνά οί Άμερικανοί Πρόεδροι καί άλλοι άξιωματούχοι σέ έπίσημες τελετές φάλλουν τόν ύμνο «God Save America» Φύλαγε, Θεέ, τήν Άμερική), στά δέ γνωστά μας δολλάρια υπάρχει ή έπιγραφή «In God we trust» (Στηρίζουμε τίς έλπίδες μας στό Θεό).

Ή προεδρική συμπεριφορά σέ καμιά θρησκεία του κόσμου δέ βρίσκει κάλυψη. Έν τούτοις, ή κοινή γνώμη της αμερικάνικης κοινωνίας, του προτύπου του σύγχρονου πολυθρησκευτικού κόσμου, πού σεμνύνεται γιά τήν πίστη της στό Θεό, κάλυψε τόν Πρόεδρό της, όταν παρέβη τό θεϊο νόμο! Ή διάσταση μεταξύ του βίου των ανθρώπων καί αυτού, τό όποιο κατά δήλωσή τους πιστεύουν, έχει γίνει θεσμός. Τό πρόβλημα έχει μακρά ιστορία. Ο άνθρωπος, στή συνεχή πτωτική του πορεία, αλλάζών καί φιλόυλος, άμφισβήτησε τήν αυθεντία του Θεού στή ζωή του, άπώθησε μέσα του κάθε συναίσθηση ένοχής καί έφεση μετάνοιας καί κατέστησε

τόν έγωπαθή όρθολογισμό του μέτρο «πάντων πραγμάτων». Έτσι, βρήκε «λογικό» νά διχάσει τή συνείδησή του σέ δύο άσύμβατους άξονες: τή θεωρία καί τήν πράξη. Ένα στεϊρο θεωρητικό πιστεύω καί ένα αυτόνομο πρακτικό βίο.

Ή όρθολογιστική διάζευξη πίστεως καί ήθους ύπῆρξε από πολύ νωρίς πέτρα σκανδάλου γιά τή Δυτική Έκκλησία, όταν πήρε τόν όλισθηρό δρόμο του όρθολογισμού. Γιά τή Δύση ήταν άδιανόητο ότι ή πίστη καί τό ήθος θά μπορούσαν νά είναι οί δύο όψεις ενός καί του αυτού νομίσματος. Δέν θά ήταν, ίσως, άβάσιμη παραδοχή ότι σ' αυτή τή διάζευξη, μάλλον, παρά στίς όποιες αντιχρουνόμενες θεολογικές δοξασίες, θά πρέπει νά άναζητηθεί ό πυρήνας της διαμάχης στους κόλπους της δυτικής Χριστιανοσύνης γιά τό άν ό άνθρωπος σώζεται διά των έργων του (παπισμός) ή διά μόνης της πίστεως του (Λούθηρος). Ή διαμάχη συνεχίστηκε καί μέσα στον προτεσταντικό κόσμο. Παράδειγμα οί «εύσεβιστικές» έριδες, συχνά αίματηρές, στή λουθηρανική Γερμανία του 17ου αιώνα. Ξεκίνησαν μέ πυρήνα τίς ιδέες του Ρ. J. Spener, ό όποιος τόνιζε τήν άξία των άρετών, τήν όποία, κατ' αυτόν, παραθεωρούσε ή λουθηρανική διδασκαλία.

Άλλά καί στήν Όρθοδοξία ό διχασμός πίστεως καί ήθους παρεισδύει όχι σπάνια στή συνείδηση άρχετών πιστών. Κάποιοι «γεροντάδες», ή καί λαϊκοί, πού θέλουν τήν Έκκλησία νά σκιρτά, τάχα, μέσα στήν έλευθερία «των τέχνων του Θεού», καί νά μήν κατατρίβεται μέ τήν προσωπική ζωή των μελών της, διατυπώνουν τή θέση: «Άς μήν ξεετάζουμε τό ήθος των ανθρώπων, άκόμα καί όταν πρόκειται γιά δημόσια πρόσωπα, έφόσον δέν προσβάλλεται ή πίστη καί τό δόγμα. Τό ήθος τους είναι προσωπική τους υπόθεση». Άκόμα καί άν θεωρή-

σουμε ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν υποκρύπτει την ιδιοτελή σκοπιμότητα να κρατηθούν κάποια πρόσωπα στο άπυρόβλητο, είναι φανερό ότι έχουμε να κάνουμε με προτεσταντισμό. Καί μόνο η χρήση του χαρακτηρισμού «εὐσεβιστές», πού υποτιμητικά ἐκτοξεύουν ἐναντίον ὧσων ἐκφράζουν ἀντίθετη ἄποψη, υποδηλώνει σαφῶς ότι κινούνται με νοοτροπία λουθηρανὸ τοῦ 1650.

Λέγεται ὅτι μεγάλοι αἱρετικοί, ὅπως ὁ Ἄρειος, πού ταλάνισαν τὴν Ἐκκλησίαν με τὴν κακόδοξη διδασχὴ τους, ἐπέδειξαν στὴ ζωὴ τους εὐσέβεια καὶ ἀσκητικότητα. Συνεπῶς, ἐπιχειρηματολογοῦν κάποιοι, αὐτό, πού προέχει εἶναι ἡ ὀρθὴ πίστη. Ὁ ἡθικὸς βίος καὶ ὅταν ὑπάρχει, δὲν ἔχει τόση σημασία. Τό ἐπιχείρημα δὲν ἔχει βάθος. Κατ' ἀρχήν, ἡ εὐσεβείας καὶ ἀσκητικὴ ἐμφάνιση εἶναι συχνά παραπλανητικὴ. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ἰδίως κάποιοι κληρικοὶ καὶ μοναχοί, στὸ ἑπακρο παραδοσιακοὶ καὶ συντηρητικοί, πού στὸ τέλος ἀποδεικνύονται φιλοχρήματοι, μοχθηροί, ἄτολμοι, δυνάστες ἢ καιροσκόποι. Μόνο ἡθικὲς προσωποκότητες δὲ μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν. Κάποιοι, μάλιστα, ἐρμηνεύουν τὸν εὐαγγελικὸ νόμο με τέτοια ἐλευθεριότητα, ἰδίως σὲ θέματα γύρω ἀπὸ τὸ σέξ καὶ καλλιεργοῦν στοὺς πιστοὺς τέτοια νοοτροπία, πού ὅπως ἔλεγε σοφὸς πνευματικὸς, «εἶναι νὰ τραβᾶμε τὰ μαλλιά καὶ τὰ γένια μας». Ἐξ ἄλλου ὅσον ἀφορᾷ τὸν «εὐσεβὴ καὶ ἀσκητικὸ» Ἄρειο, ἰδοὺ πῶς τὸν χαρακτηρίζει ὁ Δ. Σ. Μπαλάνος στὴ «Μεγάλῃ ἐλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδειᾳ» τόμ. Ε': «Ὁ Ἄρειος ἦτο... κατηφής, γλυκύς τὸν τρόπον καὶ πονηρὸς συγχρόνως, ἔτι δὲ ἀλαζών καὶ καταιόδοξος». Ὁ ἀρειανισμὸς δὲ ὅχι μόνο προσέβαλε τὸ χριστολογικὸ δόγμα, ἀλλὰ προκάλεσε καὶ μεγάλη ἔκλυση ἡθῶν. Γράφει ὁ Β. Κ. Στεφανίδης («Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία», σελ. 199) ὅτι ὅταν οἱ ἀρειανοὶ ἐδιώξαν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια τὸν Ἐπίσκοπο Πέτρο, διάδοχο τοῦ Μ. Ἀθανασίου, «ἐγένιναν συγχρούσεις καὶ ταραχαί, νεανίας δὲ τις ἐφιμηθιωμένος καὶ φορῶν γυναικεῖα ἐνδύματα ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἀγίας τραπέζης, ἐξετέλεσε χοροὺς...».

Ὁ Θεὸς δὲ διαχώρισε τὴν πίστη ἀπὸ τὸ

ἥθος. «Οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν (= πίστη) καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἀμαρτάνειν (= ἥθος)» (Σοφ. Σειρ. ιε' 20). Καλεῖ δὲ κάθε ἄνθρωπο: «Δός μοι, υἱέ, σὴν καρδίαν (πίστεψε σέ Μένα), οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμάς ὁδοὺς τηρεῖ- τωσαν (τήρησε τίς ἐντολές Μου)». (Παροιμ. κγ' 26). Αὐτὴ εἶναι ἡ γνήσια παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πεῖ ὅτι πιστεῦει στὸ Θεό, ἀλλὰ δὲν θεωρεῖ τὰ προστάγματά Του δεσμευτικά. Γράφει ὁ Ρῶσ- σος ἅγιος Ἰγνατίος Μπριαντσανίνωφ (1807-1867): «ὁ ἀληθινὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ σέβεται καὶ θεωρεῖ τὴν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ σὰν τὸ μόνο σκοπὸ τῆς ζωῆς του. Αὐτὲς οἱ πανίεραι ἐντολές γίνονται γι' αὐτὸν σταυρὸς, πάνω στὸν ὁποῖο συνεχῶς σταυρώνει τὸν παλαιό (του) ἄνθρωπο "σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις" του (Γαλάτ. ε' 24)» (Περιοδ. «Ὁρθόδοξη Μαρτυρία», Λευκωσία ἀρ. 63, Χειμῶνας 2001, σ. 8).

Μιὰ Ἐκκλησία ἐγκυστεωμένη στὶς δομές τῶν θεσμῶν τοῦ κόσμου, υἱοθετεῖ τὸν συνειδησιακὸ διχασμὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πίστη στὸ Θεό γίνεται ἐτικέτα στὴν ἱεροτελεστία τῆς ἐξουσίας, πού δὲ δεσμεύει κανένα νὰ τιμᾷ τὸ Θεό καὶ τὸ νόμο Του στὴν προσωπικὴ του ζωὴ. Ἄν κάποιοι ἀπὸ τὴν τάξη τῶν «ἐπώνυμων», στηρίζουν τὴν ὅποια ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία, τιμῶνται ἀπὸ αὐτὴν με ὀφφίκια καὶ παράσημα, ἔστω καὶ ἂν ζοῦν ἔκλυτη ζωὴ. Σκανδαλοποιοὶ κληρικοὶ προβάλλονται με φωτοστέφανο μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν μορφῶν γιὰ νὰ τηρηθοῦν τὰ προσχήματα τῆς ἐξουσίας. Ἐκκλησιαστικὰ πρόσωπα, γνωστὰ τοῖς πᾶσιν ὡς ἡθικῶς διατηρητὰ, ἐπευφημοῦνται ὡς σπουδαῖοι κοινωνικοὶ παράγοντες, διότι με τίς ἐπικοινωνιακὲς ικανότητές τους προβάλλουν πολιτιστικά καὶ τουριστικά τὸν τόπο τους. Ἐχουμε, δηλαδή, μιὰ «ὑπόθεση Μπίλλ Κλίντον» νὰ ἀνακυκλώνεται συνεχῶς μέσα στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Πρόκειται γιὰ τραγικὴ ἔκπτωση τοῦ Ὁρθοδόξου μηνύματος στὸν κόσμο. Γιὰ σκάνδαλο καὶ ἐστία μολύνσεως τῆς κοινωνίας. Γιὰ βλασφημία τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀγίου Θεοῦ «ἐν τοῖς ἔθνεσι»...

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

‘Ο τραγικός υπεύθυνος

‘Η τελευταία, μονοήμερη συνεδρίαση τῆς ‘Ιεραρχίας τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος καί οἱ Μητροπολιτικές ἐκλογές, ὅπως μεθοδεύτηκαν καί ὅπως πραγματοποιήθηκαν, βάραιναν τίς συνειδήσεις τοῦ πληρώματος τῆς ‘Εκκλησίας καί ἀπέσπασαν τό προσωπεῖο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐντιμότητας ἀπό τό προφίλ τοῦ ‘Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου.

Τά στοιχεῖα, πού διολίσθησαν στά παράθυρα τῶν τηλεοράσεων καί στίς στήλες τῶν ἐφημερίδων, πρὶν καί μετὰ τίς ἐκλογές, οἱ ἐκρήξεις τῶν ρόζ σκανδάλων, πού συνήχνησαν καί ἐναρμονίστηκαν μέ τίς ἐκρήξεις ἀλαζονείας τοῦ προκαθημένου τοῦ ‘Ιεραρχικοῦ Σώματος, οἱ ἀντιδράσεις σημαντικῆς μερίδας τῶν ‘Ιεραρχῶν στὸν εὐτελισμὸ τοῦ Σώματος καί στή διεύρυνση τῆς ὁμάδας, πού ἐπιμένει νὰ σύρει τὸν ἐπισκοπικὸ μανδύα στὸ βόρβορο τῶν ἰδιαιτεροτήτων, ἡ πεισματικὴ ἐμμονή τοῦ κ. Χριστοδούλου νὰ παρασημοφορήσει τὴν «κραγμένη» διαφθορά, ὅλα αὐτὰ ἄπλωσαν ἀπ’ ἄκρη σὲ ἄκρη τῆς ἐλληνικῆς ‘Εκκλησίας τὴ μελαγχολία, τὴν ἀμφισβήτηση στὸ ἥθος καί στίς ἐπιλογές τοῦ προκαθημένου, τὴ βεβαιότητα, ὅτι τὸ Σῶμα τῶν Μητροπολιτῶν, ἀτυχέστατα, ἔχει βαθεῖα διαβρωθεῖ καί, ἀντὶ νὰ δίνει ἄρωμα Πατερικῆς ἀγιότητας καί παλμό συστράτευσης στὴν παρεμβολή τῆς «Καινῆς Κτίσης», κυκλοφορεῖ ἀνενδοίαστα στοὺς ὑπονόμους τῆς ἀθλιότητας καί καταντᾷ ἀρνητικὸ ὑπόδειγμα διαφθορᾶς καί κινητήρια δύναμη ἀποχριστιανισμοῦ τῆς σημερινῆς κοινωνίας.

Κανένας δὲ θὰ τολμήσει νὰ σκεφτεῖ οὔτε νὰ μεθοδεύσει τὴν ἀμνήστευση τοῦ συνόλου τῆς ‘Ιεραρχίας γιὰ τὸ σημερινό της κατάντημα. ‘Αλλὰ καί κανένας δὲ θὰ μπορέσει, ὅσο καί ἂν τό προσπαθήσει, νὰ ἀπαλλάξει τὸν προκαθήμενο, τὸν ‘Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, ἀπὸ τό πελώριο βᾶρος τῆς προσωπικῆς του, ἐξειδικευμένης εὐθύνης γιὰ τὴν ἔκβαση, πού πῆραν τὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα κατὰ τίς μέρες, πού προεδρεύει στὰ Συνοδικὰ Σώματα. Αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος μοχλὸς τῆς ἀνωμαλίας. Καί αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος υπεύθυνος. ‘Υπογραμμίζουμε μέ ἔμφαση αὐτὴ τὴν εὐθύνη. Καί ἐπιφυλασσόμαστε, νὰ ἐκθέσουμε, συστηματικά, τὰ στοιχεῖα, πού ἀποδεικνύουν τὴ βαρύτατη ἐνοχὴ του.